

15 Mart 2018, İstanbul

6,1 MİLYON İŞSİZ: İŞSİZLİK KISKACINDA KADINLAR VE GENÇLER VAR!

GENİŞ TANIMLI İŞSİZLİK YÜZDE 18,3!

GENİŞ TANIMLI İŞSİZ SAYISI 6 MİLYON 190 BİN!

GENÇ İŞSİZLİĞİ YÜZDE 19,2

GENÇ KADIN İŞSİZLİĞİ YÜZDE 24,1

GENİŞ TANIMLI KADIN İŞSİZLİĞİ YÜZDE 27!

NE EĞİTİM NE İSTİHDAMDA OLAN GENÇLERİN ORANI YÜZDE 23,1

TARIM DIŞI GENÇ KADIN İŞSİZLİĞİ YÜZDE 24,1

NE EĞİTİM NE İSTİHDAMDA OLAN KADINLARIN ORANI YÜZDE 32,1

Özet

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Dairesi (DİSK-AR) 15 Mart 2018 günü Türkiye İstatistik Kurumunun (TÜİK) açıkladığı Aralık 2017 dönemi Hanehalkı İşgücü Araştırmasını değerlendirdi.

DİSK-AR'ın işsizlik ve istihdama ilişkin değerlendirmeleri aşağıda yer almaktadır.

- İşsizlik çift hanelerden düşmüyor. Dar tanımlı işsiz sayısı 3 milyon 291 bin olarak gerçekleşti. TÜİK verilerine göre dar tanımlı işsizlik oranı ise yüzde 10,4 olarak hesaplandı.
- Geniş tanımlı işsiz sayısı 6,1 milyon, geniş tanımlı işsizlik oranı ise yüzde 18,3 oldu.
- Genç işsizlik oranı yüzde 19,2 olarak gerçekleşti.
- Geniş tanımlı kadın işsizliği yüzde 27!
- Kadın işsizliği yüzde 13,1, Tarım dışı genç kadın işsizliği ise 24,1 olarak açıklandı.
- Ne istihdam ne de eğitimde olan gençlerin oranı (NEET) yüzde 23,1 oldu

GENİŞ TANIMLI İŞSİZLİK YÜZDE 18,3, GERÇEK İŞSİZ SAYISI 6,1 MİLYON

İşsizlik çift hanelerden düşmüyor. TÜİK tarafından açıklanan dar tanımlı (standart) işsizlik yüzde 10,3 olarak gerçekleşti. Mevsimsel etkilerden arındırılmış işsiz sayısı ise 3 milyon 162 bin kişi oldu.

Geniş tanımlı işsiz sayısı Aralık 2017'de 6 milyon 190 bin olarak gerçekleşirken, geniş tanımlı işsizlik oranı yüzde 18,3 oldu. İş aramayıp çalışmaya hazır olanların sayısı 1 milyon 677 bine yükselirken, 656 bin işsiz ise iş bulma ümidini kaybetmiş durumda (Tablo 1).

Tablo 1: Geniş Tanımlı İşsizlik (Aralık 2017)

İşsiz Türü	2018
Dar tanımlı işsizler	3.291
Ümitsiz işsizler	656
İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar	1.677
Zamana bağlı eksik istihdam	434
Mevsimlik çalışanlar	132
Toplam	6.190

Kaynak: TÜİK Aralık 2017 Hanehalkı İşgücü Araştırmasından yararlanılarak DİSK-AR tarafından hazırlandı.

Aralık 2017 döneminde genel/standart işsizlik oranı geçen yıla iki puanlık düşüş kaydederken, kentsel işsizlik, genç ve kadın işsizliği yüksek seyretmeye devam ediyor. Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik yüzde 11,8, genç işsizliği yüzde 18,1 olarak gerçekleşti.

Yöntemsel Açıklama: Geniş Tanımlı İşsizlik

Bilindiği gibi TÜİK tarafından açıklanan dar tanımlı (standart) genel işsizlik oranı işgücü piyasalarındaki durumu bütün boyutlarıyla ortaya koyamıyor. Dar tanımlı/standart işsizlik hesaplarının taşıdığı kısıtlar ve sorunlar nedeniyle, işsizliğin gerçek boyutlarının anlaşılması için alternatif işsizlik verilerine ve diğer işsizlik türlerine bakmak gerekiyor (Tablo1)

TÜİK tarafından kullanılan standart işsizlik tanımı referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve iki hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan 15 ve daha

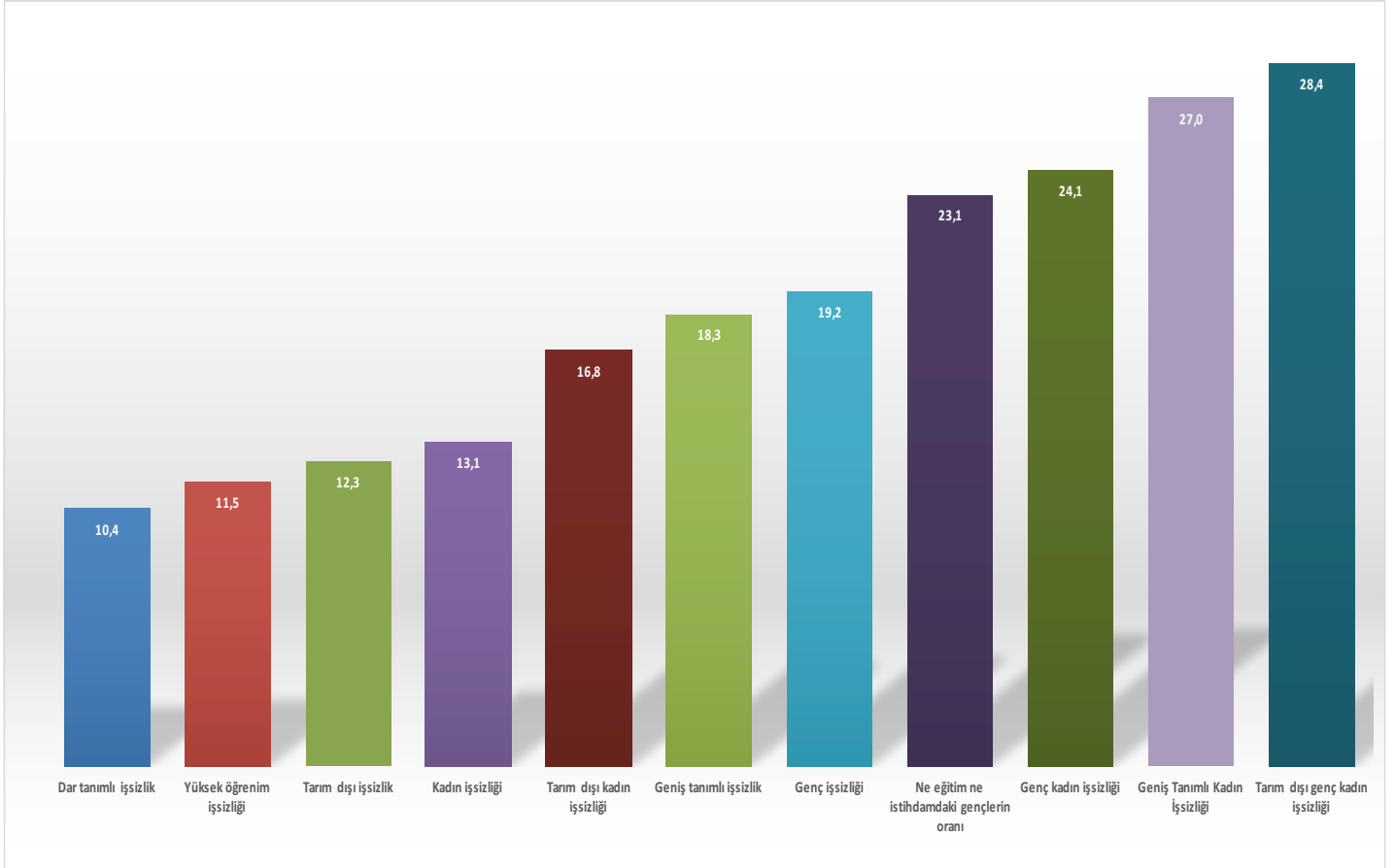
yukarı yaştaki kişiler işsiz kabul edilmektedir. Bu hesaplama yöntemi işsizliğin gerçek boyutlarının anlaşılmasını zorlaştırmaktadır.

Geniş tanımlı işsizlik hesaplaması klasik dar tanım kapsamında yer alan işsizler yanında, iş bulma ümidini kaybeden işsizleri, iş aramayan ancak çalışmaya hazır olan işsizleri, mevsimlik ve zamana bağlı eksik çalışanları kapsayan alternatif işsizlik tanımıdır. Çalışma ekonomisi literatüründe kullanımı giderek artan bir hesaplama yöntemidir.

GENÇ VE KADIN İŞSİZLİĞİ YÜKSEKLİĞİNİ KORUYOR: GENİŞ TANIMLI KADIN İŞSİZLİĞİ YÜZDE 27!

Dar tanımlı işsizlik oranı yüzde 10,4 olarak açıklanmasına rağmen diğer işsizlik türleri yüksek oranda seyretmeye devam ediyor. Standart işsizlik rakamında yaşanan iki puanlık düşüşe karşılık kadınlar ve gençlerde yüksek işsizlik rakamları devam etmektedir (Grafik 1).

Grafik 1: Türlerine Göre İşsizlik (Aralık 2017)

Kaynak: TÜİK Aralık 2017 Hanehalkı İşgücü Araştırmasından yararlanılarak DİSK-AR tarafından hazırlandı.

Aralık 2017 verilerine göre geniş tanımlı kadın işsizliği yüzde 27 olarak hesaplanmıştır. Diğer kadın işsizlik türleri de yüksekliğini korumaktadır. Kadın işsizliği yüzde 13,1, tarım dışı kadın işsizliği 16,8, genç işsizliği 19,2, ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı yüzde 23,1, kentsel genç kadın işsizliği ise yüzde 28,4 olarak gerçekleşti. Kadın işsizliği kategorilerinde en yüksek işsizlik türü kentsel kadınlarda gerçekleşti.

Öte yandan genç işsizliği kategorileri de vahameti koruyor. Genç işsizlik oranı yüzde 19,2 olarak açıklandı. Ne eğitimde ne de istihdam da olan gençlerin (NEET) oranı ise yüzde 23,1 olarak gerçekleşti. Bu grup 15-29 yaş grubu için hesaplanmakta ve hiçbir şekilde eğitimi mesleki ve istihdam içinde yer almayanları ifade etmektedir. NEET oranı kadınlarda daha yüksek seyrediyor. Aralık 2017 TÜİK verilerine göre 15-24 yaş kadın grubunda NEET oranı yüzde 32,5 olarak açıklandı.

Değerlendirme ve öneriler

Aralık 2017 TÜİK Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçları özellikle kadın ve genç işsizlikte vahim tablonun sürdüğünü gösteriyor.

İşsizliğin azaltılması ve istihdamda kalıcı ve güvenceli artış sağlanması için önerilerimiz:

- İş başında eğitim adı altında çırak, stajyer, kursiyerlerin ve bursiyerlerin ucuz işgücü deposu olarak kullanılması uygulamasına son verilmelidir.
- “Herkesin çalışması için, herkesin daha az çalışması” ilkesi doğrultusunda haftalık çalışma süresi gelir kaybı olmaksızın 37,5 saate, fazla mesailer için uygulanan yıllık 270 saat sınırı, 90 saate düşürülmelidir.
- Uluslararası çalışma normları doğrultusunda herkese en az bir ay ücretli yıllık izin hakkı tanınmalıdır.
- İstihdam artışlarında kamunun payı dikkate değerdir. Kamu istihdamının artırılması, kamuda eğreti ve güvencesiz çalışma biçimleri yerine, kadrolu ve güvenceli istihdam artışının sağlanması yaşamsal önemdedir. Kamu girişimciliği ve hizmetleri istihdam yaratacak şekilde yeniden ele alınmalı ve kamuda personel açığı derhal kapatılmalıdır.
- Güvencesiz çalışma biçimlerine son verilmeli, tüm taşeron işçilere kadro verilmelidir. Kamu taşeron işçileri kamu işçisi olarak kadroya alınmalıdır.
- Uluslararası Çalışma Örgütü ILO’nun “insana yaraşır iş” yaklaşımı temelinde herkese güvenceli ve nitelikli işler sağlanmalıdır.
- Kiralık işçilik yasası (6715) Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmelidir.
- Sendikal hak ve özgürlüklerin kullanımı güvence altına alınmalı, sendikal barajlar kaldırılmalı, herkesin sendika hakkını özgürce kullanabilmesi için gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır.
- Toplum yararına çalışma programları kapsamında çalıştırılanlar daimî işçi statüsüne geçirilmelidir.
- İşsizlik Sigortası Fonunun amaç dışı kullanımına son verilmelidir
- Kadın istihdamının artırılması ve işsizliğin azaltılması için işgücü piyasalarındaki cinsiyetçi uygulamalara son verilmeli, ev içi bakım hizmetleri devletin gereken nitelikli, yaygın ve ücretsiz bakım hizmetlerini sağlaması ile kadının üzerinden alınmalıdır.